

Abans d'altra cosa vull felicitar al Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat per haver endegat aquest congrés "posant la comarca a debat". En el món cada cop més complex en que vivim, atorgo un gran valor a la reflexió i la re-consideració de les idees que ens acompanyen i marquen la nostra vida. Sovint tenen més a veure amb la manera de com volem veure la realitat, que amb la pròpia realitat.

Considero que les ponències que hem sentit avui han anat en aquesta direcció i ens fan veure com i quant hem de reflexionar, i com ens cal rectificar. Tot i així vull afegir (només enunciar) quatre qüestions que per a mi son de gran importància i no han estat prou presents.

1.- El s.XX fa anys que va acabar i, contemplant el nostre entorn, cal que ens adonem com tot el que ens envolta és ja molt diferent. El món ha canviat, està canviant, molt més del que ens imaginem; gairebé tot és diferent avui. La immensa majoria de la societat encara s'entesta a respirar dins l'atmosfera del s.XX sense adonar-se dels aires del tot nous i exigents del s.XXI. Hores d'ara, les qüestions d'aquest nou segle s'han de plantejar i resoldre utilitzant la conceptualització i les eines actuals. No té cap sentit voler afrontar el s.XXI amb l'instrumental del XX.

2.- Quan ens plantejem qüestions que es relacionen amb el territori comarcal, hem de ser capaços de superar una visió simplista; la comarca se situa a un altre nivell, més ampli i complex. Ens cal entendre-la com un espai viu, i saber reconèixer la seva estructura orgànica i actuar en conseqüència. Una estructura orgànica no és només un compendi de peces encaixades bé o malament sobre el territori inert; és més aviat un conjunt de línies de força, una complexitat de fluxos i trets participatius, dins els que la comarca viu, respira, es comunica, acciona. Només sabent descobrir i potenciar aquestes línies de força vital podem pretendre un desenvolupament harmònic del territori. Sense descurar l'organisme en el seu conjunt, ens és imprescindible una visió més fisiològica que anatòmica.

3.- La mobilitat de les persones i les mercaderies ha d'utilitzar els recursos "fisiològics" dels que disposa el territori. Actualment, ja hem superat una estructura que s'adaptava directament i de forma unidireccional a una demanda orientada a l'origen/destí dels moviments. Pas a pas la mobilitat ha superat l'estructura de línies per ajustar-se a una estructura en xarxa, molt més eficient, més respectuosa amb el conjunt de la ciutadania i, també, amb el medi urbà i periurbà. Cal intensificar el desenvolupament de la mobilitat optant per una estructura de noves xarxes relligades entre elles per potents nòduls d'intermodalitat, els quals hem d'entendre com a òrgans rectors de la nova planificació.

4.- El s.XXI ha deixat de ser el segle de l'"homo magníficus", de l'home poderós i satisfet d'ell mateix, que domina i subjuga l'entorn, tant el material i el geogràfic com l'humà. Abans de seguir creant noves infraestructures de tot tipus, abans de consumir recursos, voluntats i espais, abans de seguir-nos endeutant sense sentit, ens cal assolir un millor aprofitament de tot el que ja tenim, que és moltíssim, i només construir de nou allò que és clarament imprescindible. Hem de gestionar molt millor allò que ja existeix. El s.XX ens ha perdonat moltes de les disbauxes que hem materialitzat, però el s.XXI no ho farà (potser encara es podrà perdonar el greu error del com es van fer les línies L9 i L10, però mai ens perdonaria un nou fracàs amb la pretesa línia de Metro del Delta, per exemple).

Cal que societat, mon empresarial, mon polític, mon financer, etc. "ens posem les piles", deixem de banda prejudicis i deliris de grandesa i anem entrant amb molta més responsabilitat, sentit comú i, perquè no, humilitat, en el s.XXI. Gràcies.